

INICIATIVAVERDS

www.iniciativaverds.org

DOCUMENT DE TESIS POLÍTQUES D'INICIATIVA VERDS.

Assemblea Constituent, 6 de novembre de 2010.

1. Crisi global, crisi ecològica, crisi de model. Les Illes i la crisi.

La crisi que vivim és una crisi profunda del capitalisme, una crisi global que es manifesta de maneres diferents però ho fa arreu del planeta. És una crisi social, que al Sud fa patir encara més als desposseïts, i que a Europa i al món occidental ha produït en només dos anys les borses de pobresa més importants des de mitjans del segle passat, augmentant les desigualtats econòmiques no només entre països, sinó en el si dels mateixos. És una crisi ecològica (energètica, climàtica, de pèrdua sense precedents de biodiversitat), que posa clarament sobre la taula la contradicció entre el consum desenfrenat de recursos naturals i combustibles fòssils, en un planeta finit i comú. És una crisi civilitzatòria, a la qual l'individualisme promogut per les polítiques neoliberals de les darreres dècades és incapaç de lluitar contra la manca de certes i esperances cap al futur de la majoria de la gent.

Un nou poder ha superat la força dels governs, les nacions i les seves polítiques. Qui marca el ritme de l'agenda política i econòmica de tots els Estats i fins i tot d'estructures com la Unió Europea són els mercats i els poders financers, a qui els governs han destinat nombrosos recursos públics amb l'objectiu d'ajudar a sanjar-los i l'únic que han obtingut a canvi és un augment del dèficit que ara han de compensar amb el retall dels serveis públics i els drets socials.

A pesar que el capitalisme ha fracassat com a sistema econòmic capaç d'assegurar el benestar de tota la població i l'equitat, els poders econòmics i polítics, acompanyats pels governs de la dreta i d'una socialdemocràcia despistada s'entesten en aplicar amb l'excusa de la sortida de la crisi polítiques neoliberals de retalls en els drets socials i laborals, de desmantellament i privatització dels serveis públics i de recerca de més fonts de benefici per a un capitalisme esgotat, ressuscitant fantasmes com l'energia nuclear o renunciant a cap mena de compromís per a la reducció de les emissions de gasos d'efecte

hivernacle. Mentre, a les nostres llars la televisió justifica insistentment aquests retalls en base a l'evolució i la "respiració" dels mercats i la borsa, mentre cada dia es condemnen a milers de persones a l'exclusió, i augmenta la inequitat.

A Europa bufen vents de dreta i d'ultradreta impulsats pel propi sistema, de populisme conservador, d'intolerància i d'odi vers els que són diferents, ja siguin immigrants o els moviments alternatius. Són temps de resistir, de lluitar per defensar l'Estat del benestar que les generacions que ens precedeixen han aconseguit amb segles de treball compromès, de treballar per repensar que es pot viure millor amb menys, però sobretot que tothom té dret a viure amb dignitat en un medi ambient saludable. Cal més que mai una nova democràcia global, un contrapoder ciutadà capaç de plantejar alternatives i d'entrada, de crear mecanismes de control dels poders financers, que han de ser corresponsables de les sortides a la crisi, per la via d'una fiscalitat alternativa i de nous impostos per als que més tenen, com la Taxa Tobin.

El naixement de Iniciativa Verds s'inscriu en aquest moment històric, en què cal repensar els moviments transformadors i l'ecologisme polític per crear nous subjectes i construir alternatives a un model esgotat.

Les Illes Balears som una terra de contrastos, sostinguts per un model econòmic caduc, injust i insostenible: darrere el paradís del sol i la platja, queden els residus que genera l'activitat turística, la degradació ambiental, la despesa de la dependència energètica i un consum de territori insostenible en benefici de l'especulació. Darrere els ports amb vaixells de luxe, els camps de golf, els hotels i les cases sumptuoses, ens trobem amb importants desigualtats socials, una important explotació laboral dels treballadors i encara més, de les treballadores, unes altes taxes de precarietat i temporalitat, i una societat amb les solidaritats fragmentades, on l'individualisme impregna fins i tot allò col·lectiu.

Podem constatar que els avanços de les lluites del moviment sindical des de la transició estan en perill de retrocés, sobretot després de la reforma laboral aprovada pel govern de ZP, i que tots els moviments socials progressistes es ressenten de la pèrdua del valor de la militància activa i de la importància del compromís col·lectiu. Malgrat això, encara hi ha una massa crítica important que està disposada a combatre i canviar la inevitabilitat d'aquest model destructiu.

El nostre sistema democràtic és tremendament feble, perquè capes importants de la població en són excloses, directament o indirectament: els joves, perquè abans d'assolir un grau d'autonomia desitjable, abandonen el sistema escolar, sense que el nostre sistema educatiu, marcat per deficiències estructurals i transferències mal dotades, pugui ser l'instrument necessari per a la nostra població i per a la nostra economia; les persones immigrants, perquè se'ls nega el dret a decidir. A la vegada tenim un Estatut d'Autonomia, que malgrat els avanços que suposa respecte a situacions anteriors, no és ni molt menys una eina política ni econòmica suficient per incidir en el necessari canvi de model.

Però a més, perquè la corrupció de la dreta política sembla no tenir límits ètics ni morals en aquestes Illes, on els lligams entre el poder polític i el poder

econòmic han fet possible que a la nostra Comunitat es degradin les institucions i es menysprei la democràcia fins a uns límits insuportables.

La crisi global ha posat en evidència l'extremada vulnerabilitat del nostre model de desenvolupament. És l'hora ja de posar les bases per canviar-lo, d'aprofitar la crisi per apostar per un nou model basat en el decreixement selectiu de l'economia extensiva i productivista, l'aposta pel desenvolupament social sostenible i els serveis públics de qualitat, en definitiva, un *Green New Deal*, un desenvolupament econòmic sostenible, al servei de les persones i respectuós amb el medi. Un nou model en què la participació i la democràcia en la seva concreció és imprescindible, començant per les pròpies empreses.

A les Illes és possible i imprescindible plantejar un canvi de model en profunditat, i tenim exemples com , l'exitós experiment de l'illa de Samsø a Dinamarca que fan palès que també és possible una altra manera d'enfocar l'economia i la seva simbiosi amb el medi ambient i la societat: potenciar les energies renovables i alhora donar un impuls al sector primari té recompensa, i aquesta és el benestar de la població i de l'entorn.

A una comunitat com la nostra, on el territori i els recursos naturals són limitats, sobren els discursos i la demagògia i falta valentia i un canvi radical de rumb. L'especulació urbanística ha tocat sostre de la mateixa manera que el model d'explotació turística, i que malgrat els esforços per desestacionalitzar, no ha de ser l'únic motor de la economia. La globalització ens obliga a pensar més enllà de les Illes i fins i tot de país, i és per això que tota acció política i tota política pública ha de tenir una clara vessant ecològica i ha d'estar adreçada a un desenvolupament sostenible.

Ara és el moment de mirar-s'ho i repensar-ho tot, qualsevol fet quotidià amb un filtre verd, amb unes ulleres que ens donin el punt de vista ecològic de qualsevol decisió que es pren i que ens permetin també corregir totes aquelles pautes i decisions que s'han pres sense tenir en compte aquests criteris.

2. L'ecosocialisme: en transició cap a l'equitat i la sostenibilitat.

La síntesi de l'ecologisme polític i l'esquerra transformadora és l'ecosocialisme del qual ens reivindicam. Un ecosocialisme clarament anticapitalista, que aposta per una transició cap a una nova societat basada en **l'equitat i la sostenibilitat**, que superi amb la construcció d'alternatives des de la base i alternatives globals un sistema capitalista que s'ha demostrat socialment injust i depredador del medi que ens aboca a la destrucció planetària. Davant això, l'ecosocialisme propugna transformar la societat a partir dels valors de la justícia social, la solidaritat, la igualtat d'oportunitats, el respecte i la defensa de les llibertats personals, la pau, l'emancipació social i la sostenibilitat; aspirant a aconseguir una societat, basada en la democràcia i el socialisme, de persones lliures i autònomes en una Terra habitable.

Rebutjam els eufemismes i la propaganda destinada a amagar la brutalitat del règim capitalista en què vivim: tot intent d'amagar els seus costos ecològics, tota la mistificació dels costos socials en el nom de la democràcia i els drets humans. Insistim, ben al contrari, en la necessitat d'encarar el capital en la perspectiva d'allò que realment ha fet i provocat.

Davant el dilema entre preservar el planeta o preservar el sistema (capitalista), hem de tenir present que la recerca de més creixement sempre acaba hipotecant la possibilitat d'assolir compromisos per preservar el planeta (això és, per exemple, el que va passar a la cimera de Copenhague), perquè [sense creixement econòmic](#), el benestar és possible, però el capitalisme no.

Les solucions estan per venir, i han de ser pensades en termes de transicions cap a un model alternatiu. Les [transition towns](#) (pobles en transició) són una referència clau de com repensar els ecosistemes que són els pobles i ciutats, per fer-los mediambientalment sostenibles i socialment justos. També fa falta, no obstant, una transició global, amb democràcia i propostes a nivell global, per donar sentit a les lluites locals.

I aquí, a Mallorca, per iniciar aquesta transició necessària, una pregunta clau a fer-nos és per exemple com reconvertir una potent indústria hotelera i turística mal planificada fa dècades però que dóna feina a milers de famílies, en una aposta menys depenent (en tots els sentits), que revaloritzi la terra, la cultura i el coneixement de la gent que hi fa feina. Una pregunta imprescindible per començar a caminar el llarg camí d'aquesta transició necessària.

Iniciativa Verds defensam el dret d'autodeterminació de les nostres Illes i de tots els pobles del món. Ens reclamam hereus de l'aposta democràtica que va suposar la II República, i apostam per un Estat laic, que acabi d'una vegada amb els privilegis de l'Església catòlica.

En el terreny global, Iniciativa Verds establirà relacions de solidaritat amb tots aquells partits i moviments verds i d'esquerres que coincideixin amb els nostres principis i en la lluita per un món just i sostenible.

Iniciativa Verds ens considerem una força ecofeminista, que entén que la transformació del planeta en clau d'equitat i sostenibilitat és impossible sense l'emancipació de les dones.

Iniciativa Verds lluitam activament per un canvi en les relacions de gènere, que històricament han estat relacions de poder desigual entre les dones i els homes. Apostam per la transversalitat de la perspectiva de gènere dins la política. Creiem que aquest és un element estructurador i d'estructuració social. De la mateixa manera pensam que cal lluitar activament contra les estructures patriarcal, androcèntriques i heterosexistes a favor d'una societat lliure de discriminacions i en la que cadascú pugui mostrar-se com és.

No podem continuar lluitant per la igualtat sense abans transformar els nostres espais interns en llocs de corresponsabilitat real. S'han de transformar els espais, crear nous models organitzatius, promoure estructures menys rígides i verticals, fomentar i facilitar la participació de les dones i fer visibles altres formes de lideratge. Per aconseguir tot això és fonamental l'empoderament i el lideratge de les dones, poder trobar la nostra pròpia forma de participar en la presa de decisions i en la gestió del poder des d'una perspectiva feminista compromesa i transformadora.

Finalment, Iniciativa Verds considera que cal canviar les relacions entre l'ésser humà i la resta dels animals no humans, amb els quals compartim el planeta, reconèixer-los com a éssers dotats de sensibilitat física i psíquica, i per tant mereixedors d'uns drets propis de la seva condició animal. Plantejam un model

alternatiu a l'antropocentrisme de la societat actual, que menysprea els interessos dels animals que no pertanyen a l'espècia "homo sapiens". Així doncs, manifestam el nostre compromís amb els principis que emanen de la Declaració Universal dels Drets dels Animals de 1978.

3. Un nou concepte de força política.

Iniciativa Verds volem defensar amb la pràctica un nou concepte de força política, que a les estructures clàssiques de partit contraposi el **treball en xarxa**; a les dificultats per participar, les **possibilitats infinites de la democràcia participativa, paritària i radical**; a l'agenda que marca l'"actualitat" la nostra pròpia agenda fonamentada en els interessos de la gent... Volem retornar la política a la ciutadania, fent de la democràcia participativa la norma de funcionament quotidiana dels afers públics, i per això fa falta molta responsabilitat i coherència, de transformar els nostres discursos en fets, de dir el que feim i fer el que diem.

Compartim la **idea de cooperativa política** impulsada a França per Europe Ecologie i a l'Estat espanyol per Espai Plural i la Coordinadora Verda (moviment d'unitat, d'ecologisme polític i de base), un projecte polític que uneixi les forces verdes, alternatives i d'esquerres que faci de la pluralitat i la diversitat política un valor posat al servei dels projectes de canvi. Per això, Iniciativa Verds es defineix com una força profundament unitària.

Relacionar-nos de manera alternativa amb la societat implica mantenir i potenciar unes relacions de cooperació i complicitat sinèrgica entre Iniciativa Verds i els moviments socials. L'organització tradicional de partit polític queda obsoleta si volem crear una eina política emancipadora per a la ciutadania i superadora del capitalisme que ens envolta.

La lògica dominant ha generat en els darrers temps una forta dualitat entre moviments social i partits polítics que cal superar, fruit de la instrumentalització que els primers han patit sovint en benefici d'interessos electoralistes o partidistes dels segons. A la vegada els moviments socials no han estat exempts dels riscos de burocratització i de pèrdua de militància activa. Tenim la ferma voluntat de mesclar-nos i deixar-nos contaminar per la riquesa de les organitzacions de la societat civil, així com dels moviments socials de l'ecologisme i de l'esquerra alternativa i radical de les nostres Illes. Cal diferenciar l'esquerra social de l'esquerra política, però hem de crear espais i dinàmiques d'acostament i treball conjunt i cooperatiu per avançar cap a un canvi real en el model econòmic, social i cultural que pretenem.

Volem ser una força combativa i implicada en els moviments socials i compromesa amb els seus objectius i amb les lluites dels col·lectius de base, sense perdre de vista que l'espai de l'ecosocialisme el composem els partits i moviments que treballam per una transformació social profunda, i que la força de l'emancipació és una ciutadania crítica i activa, i els moviments socials i polítics són la xarxa on habita aquesta ciutadania que ens nodreix.

Les organitzacions de la societat civil i els moviments socials són i han de

continuar essent autònoms i independents de conjuntures polítiques o institucionals. Han estat font indispensable de transformació i experimentació de nous models polítics, econòmics i socials dels quals aprendre, i en aquest sentit Iniciativa Verds prendrà en consideració la intel·ligència col·lectiva de les entitats a l'hora de construir propostes polítiques en els diferents àmbits sectorials, i potenciarà el treball en xarxa entre l'esquerra alternativa i els moviments des de la igualtat, la confiança i el respecte a l'autonomia mútua.

4. L'articulació del tercer espai polític (aquí i pertot) i les aliances.

Iniciativa Verds apostam per la construcció d'un tercer espai, per un model de moviment polític i social com la fórmula democràticament avançada que permetria jugar la pluralitat de l'esquerra verda amb els desitjos de la màxima participació de les persones adscrites en la presa de decisions. Un moviment polític i social que hauria de tenir com a repte una gestió positiva de la pluralitat de les esquerres, entesa aquesta com una riquesa i no com un problema, que és com sol succeir.

Un moviment polític i social que serveixi de paraigües de tot allò que es reconegui com a part de l'esquerra alternativa, sobre la base d'una persona, un vot, però amb la possibilitat que hi cohabitin col·lectius, corrents i fins i tot partits d'esquerres, ecologistes, ecopacifiste, ecofeministes, mediambientalistes, conservacionistes, animalistes, sobiranistes i altres moviments alternatius al seu si.

Aquesta esquerra alternativa i de l'ecologisme polític funcionarà sobre la base de la coincidència programàtica, sobre la coincidència en la proposta política, i promourà aliances amb els moviments socials i els partits d'esquerres que permetin la màxima incidència de les propostes transformadores, com ho han estat fins al dia d'avui Eivissa pel Canvi i el Bloc per Mallorca.

Pensem que cal obrir una ambiciosa estratègia per a **construir aquest tercer espai social, polític i alternatiu a les Illes**. Partint de les diferents realitats de cada illa, s'ha de confluïr en el marc interinsular, en la construcció d'aquest tercer espai, que sigui un referent clarament diferenciat entre l'opció conservadora i l'opció estrictament correctora del sistema que representa el PSIB. Aquest tercer espai és clau per derrotar l'estratègia de la inevitabilitat del bipartidisme. És imprescindible per arrossegar la socialdemocràcia cap a posicionaments més transformadors.

Apostam clarament per la repetició de les experiències de Gent per Formentera, d'Eivissa pel Canvi i del Bloc per Mallorca, i d'agrupar a Menorca totes les opcions de l'esquerra alternativa, ecologista i sobiranista, malgrat constatarem deficiències importats en els seus funcionaments, avui per avui és imprescindible mantenir i avançar els processos de confluència i acord polític aconseguits.

És el moment de passar a una nova etapa del que han estat fins ara els acords de coalició electoral i de gestió de govern, i per això Iniciativa Verds apostam per un acord estratègic de coalició estable amb el PSM, que permeti avançar

en la construcció assenyada d'aquest necessari tercer espai social alternatiu a les Illes. Un espai que ha de ser necessàriament plural, en el que l'esquerra nacionalista i l'ecosocialisme hem d'aportar el millor de cadascun perquè aquest sigui un espai de suma, sempre defensant la incorporació d'altres components a aquest espai des de la coincidència programàtica i el compromís d'aposta estratègica de la coalició.

Les Illes Balears no es poden permetre tornar a repetir ni governs de dretes com els que ja hem patit, ni un govern de la dreta ultraconservadora i espanyolista del nou PP balear que és a l'aguait del poder i que suposaria greus retrocessos en polítiques econòmiques, ambientals, socials i culturals. Les majories d'esquerres són necessàries, i necessàriament plurals, i Iniciativa Verds posarem tot el bagatge polític de la nostra gent per fer-les possibles.

Finalment, Iniciativa Verds entenem que el concepte de Tercer espai és traslladable a la realitat política de l'Estat espanyol i la UE, on l'esquerra transformadora i l'ecologisme polític estan en recomposició. Iniciativa Verds volem representar la síntesi entre allò representat per Espai Plural, la Plataforma Equo i la Coordinadora Verda, i treballarem per a la necessària confluència d'aquests projectes en la perspectiva de la conformació d'un nou subjecte polític verd i d'esquerres d'abast estatal. De la mateixa manera, Iniciativa Verds promourem acords de col·laboració amb aquests tres referents i amb les Iniciatives dels Països Catalans.